

GLOBALIZAREA ȘI EFECTELE EI ÎN ROMÂNIA

Ion PÂRGARU¹,
Oleg MARGINĂ²,
Cristina PARTAL³,
Roxana Simona PĂTĂRLĂGEANU⁴

Abstract: *Globalization is a theme that has inspired many researchers to determine both the creation mechanisms and its immediate and forward-looking effects. Globalization is a complex or complex phenomenon, sometimes ambivalent, even contradictory, that has been viewed and analyzed differently by those who have assumed this risk or responsibility. Beyond these analyzes, globalization remains a real, living fact that we must confront, regardless of our will or choice. This article aims to present a globalization in terms of the effects it produces in Romania.*

Research methods such as documentary analysis, specialized literature research, and data interpretation have allowed us to uncover key features of how globalization has penetrated into Romania. Thus, one of the problems faced by Romania was generated by the delay in starting the globalization race. Living in the communist space of the economy controlled and controlled by the state under the sign of the worker and industry myth, Romania has been one of the last countries to benefit from the revolution of transport, communications, labor productivity and, ultimately, information.

The conclusions of our research have surprised ideas that globalization is probably the last stage in the evolution of humanity. Despite all these warnings, we cannot avoid or eliminate globalization.

Key words: *environmental policies, globalization*

JEL CLASIFICATION: *Q01, Z13, F64*

1. INTRODUCERE

În literatura de specialitate, termenul de globalizare are mai multe accepțiuni. În funcție de perspectivă, globalizarea reprezintă: „O modalitate sau un sistem de receptare și abordare a marilor probleme contemporane, determinate de interacțiunea multiplelor procese și fenomene economice, tehnice, politice, sociale, culturale, ecologice etc. Și preconizarea soluționării lor într-o largă perspectivă de către comunitatea internațională.” [1]; „Globalizarea reprezintă activitățile companiilor multinaționale implicate în investițiile străine directe și dezvoltarea rețelelor de afaceri pentru a crea valoare în afara granițelor naționale”[12]; „Conceptul de globalizare reflectă o imensă dezvoltare a comunicațiilor globale, precum și lărgirea orizonturilor pieței internaționale, ambele fiind mult mai tangibile acum decât în etapele anterioare ale modernității”[11]; „Globalizarea poate fi definită ca intensificarea relațiilor sociale globale, care interconectează localitățile îndepărtate într-o asemenea măsură încât activitățile locale sunt date de evenimente care au loc la distanțe foarte mari și vice-versa”[9]; “Simultaneitate a relațiilor complexe de tip economic, politic, cultural, tehnologic etc.”[14]; „Globalizarea poate fi privită ca un proces (sau succesiune de procese) care înglobează o transformare în organizarea spațială a tranzacțiilor și relațiilor sociale, măsurată în funcție de aria ei de extindere, intensitatea, viteza și impactul pe care le are, generând fluxuri interregionale și transcontinentale, precum și rețele de activitate, interacțiune și exercitare a puterii”[10]

---

¹ Prof. univ. dr. Universitatea Politehnică București, e-mail: pirgaruion@yahoo.com

² Dr., Consultant, the CRS Agency, e-mail :olegmargina@yahoo.com

³ Dr., președinte ANTREC, Buzău, e-mail: cristinapartal@yahoo.com

⁴ Conf univ.dr. , Academia de Studii Economice din București, e-mail:r_patarlageanu@yahoo.com

Dintotdeauna omul și-a dorit să înțeleagă relația sa cu Universul, întrebări existențiale continuă să îl frământă neînțelegând ordinea fundamentală a lumii, misterele vieții și ale eternității. Dacă ne gândim la lume ca o totalitate a ființei, presupune pe lângă societate, implicarea speciei umane, a destinului individului, a viului în ansamblu, pe când globalizarea care prin natura ei are ca dimensiune tot umanitatea, aduce un plus de cunoaștere în relațiile cu Universul, reducând sentimentul singurătății, al izolării sau al marginalizării [6]. Deși s-au scris cele mai multe studii, articole și cărți despre globalizare, fenomenul nu a fost cuprins niciodată în toate laturile sale.

Indiferent dacă globalizarea este susținută sau contestată, aceasta constituie un obiectiv necesar vital pentru viitorul planetei noastre [8]. Poziția în care apare contestarea se datorează atât insuficienței de cunoaștere a fenomenului [7], cât și de o foarte slabă conștiință a destinului comun al omului, dar mai ales pentru faptul că oamenii politici și cancelarii nu și-au îndeplinit datoria de informare și formare a populațiilor în acest domeniu.

2. Stadiul cunoașterii în domeniu

Ca proces conștient, globalizarea s-a dezvoltat de-alungul câtorva secole, începând cu apariția structurilor, a instituțiilor, activităților și normelor internaționale, suprastatele [3]. De la imperii inclusiv cele coloniale, descoperirile geografice din secolele XV-XVI, migrațiile în special în agricultură, comerțul până la primele manifestări conceptuale ale globalizării înfiripate pe la sfârșitul secolului al XIX-lea și , mai ales, odată cu secolul al XX-lea ca de exemplu protecția proprietății industriale, a operelor literare și de artă, uniunile internaționale pentru telecomunicații, Curțile internaționale de justiție și arbitraj, Organizația Internațională a Muncii și a multor altora [6][13].

După încheierea primului război mondial amintim Societatea (Liga) Națiunilor, anul 1919, precursora a Organizației Națiunilor Unite dar și o încetinire a procesului de globalizare în urma celei mai mari crize mondiale și anume cea a capitalismului 1929-1933. În perioada 1925-1929 pe spațiul românesc se desfășurau elemente de globalizare, circulația bunurilor și persoanelor din țara noastră în celelalte state europene se desfășura în mod liber, nu era supusă nici unei restricții, fără permise de muncă, fără vize și fără control valutar.

În intervalul dintre cele două războaie mondiale, respectiv anul 1934 este important să reamintim că din România s-a proiectat viitorul bătrânului continent, prin intermediul unui apel esperanto, crearea Statelor Unite ale Europei, ca în anul 1942 Petre Georgescu să proiecteze o viziune a Europei ca stat federal, cu conducere unică, o singură limbă și o monedă unică.

În urma celui de al Doilea Război Mondial apare o nouă hartă politico-teritorială, instituții regionale și globale, consolidarea statul-națiune, necesitatea stabilității, securității și păcii în lume.

Cel de-al treilea mileniu definește o nouă ordine globală cu infrastructuri globale. Zona informațiilor și telecomunicațiilor s-a constituit deja în sisteme globale, comunicarea se face în timp real, puterea politică se transferă. S-a prefigurat astfel sistemul global în care se dezvoltă treptat o conștiință comună cu privire la planeta pe care o locuim, la problemele lumii. Globalizarea tinde să proiecteze o nouă ordine politică, economică, socială și juridică, în urma, unui proces integrativ, universal, obiectiv, complex, interdisciplinar, multifuncțional, care privește toate laturile activităților social-umane, culturale, civilizatoare, spirituale.

În vederea promovării unei noi ordini internaționale, care să asigure stabilitate, securitate și pace, dezvoltare durabilă și eradicarea sărăciei, prin globalizare se urmărește un feed-back continuu între diefritele civilizații și culturi. Ea presupune evoluția naturii și condiției umane.

Cea mai mare povocare a secolului al XXI-lea, cel mai extins proces de transformare social-istorică din istoria omenirii este numit globalizare, antrenând societatea umană și geosistemul într-o singură direcție comună [2]. O singură lume, o societate deschisă caracterizată prin comunicare, dialog

și acțiuni comune între culturi și civilizații, de unde răspunderea comună pentru soarta omului, a fiecăruia indiferent unde s-ar afla [3].

3. Probleme identificate - conservarea mediului natural și restabilirea om-natură

Mediul natural, de pe planeta noastră care este un sistem global, este constituit, laolaltă, din cele patru învelișuri (atmosfera sau învelișul gazos, hidrosfera sau învelișul de apă – oceane, mări, fluvii, calote glaciare, apă subterană, litosfera sau învelișul subsolului, biosfera sau învelișul viului. Situată la circa 150 de milioane de kilometri distanță de Soare, cu o mărime medie, planeta Terra primește energie suficientă pentru existență, evoluție și interacțiunile viului și învelișurile planetare în toate manifestările ei [5].

Activitățile umane determină în mare măsură permanentul proces interactiv de transformări fizice, chimice și biologice al celor patru învelișuri. Acest proces de predare-primire poate avea consecințe pozitive sau negative, determinate de activitățile umane entropice sau antropice, după caz, cele antropice cu implicații potențial destabilizatoare, uneori ireversibile (deșertificarea, încălzirea globală, reducerea biodiversității, distrugerea startului de ozon). Fenomenele naturale (inundații, cutremure), dezastrele, catastrofele, revin tot activităților umane, prin acțiune indirectă, în lanț [4].

Omul stabilește relațiile sale cu mediul natural înconjurător, în dublu sens, pe de o parte natura este suportul existențial care constituie factorul care asigură și condiționează existența lui de om, iar pe de altă parte omul produce bunuri, idei, cultură, știință, artă care influențează mediul înconjurător [6].

Există o unitate indestructibilă între societatea umană în ansamblu și mediul natural. Această unitate este condusă după legile ciberneticii, al comenzii, comunicațiilor și autoreglării. Omul domină mediul exterior și este dominat, la rândul său, de propria sa conștiință care îi determină comportamentul [2]. Deși omul în trecerea lui istorică a cunoscut o evoluție în agricultură, capitalism, descoperiri uluitoare în biologie, chimie, fizică, nu a reușit să se descopere și să se cunoască pe sine și ca element aparținând viului.

Natura este furnizorul de resurse naturale, regenerabile și neregenerabile și în același timp beneficiarul tuturor consecințelor procesului reproducției (producției, repartiției, circulației, consumului). Pentru asigurarea posibilității generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi, avem nevoie de o dezvoltare durabilă care constă în prevenirea și refacerea degradării, cocomitent cu conservarea resurselor naturale.

4. Constatări - globalizarea în România

Schimbările datorate globalizării, proces în care sunt antrenate toate țările lumii, în mod voluntar sau nu, afectează și România. Lucrurile pe care altădată le-am fi considerat veșnice le vedem dispărând cu rapiditate din peisajul cotidian. Suntem martorii desfășurării treptate a dispariției vestigiilor societății industriale macarale, uzine, combinate, orașe industriale moarte. O lume apune, alta răsare în locul ei, iar chinurile nașterii nu lipsesc nici acum șomaj, suferință, sărăcie, inegalități în dezvoltare. Ce ne rezervă globalizarea?

În decurs de un secol, România și-a refăcut unitatea națională, a trecut de la o economie predominant agrară la una industrială în anul 1945, avea încă cel mai mare procent de populație rurală din Europa- 80 %- pe locul următor situându-se Ungaria – 70%, a luptat, cu un rol important, în cele două conflagrații mondiale, a pierdut teritorii naționale, a trecut prin experimentul bolșevic și și-a regăsit vocația europeană prin singura revoluție anti-comunistă sângeroasă din fostul lagăr bolșevic.

Țara despre care în perioada interbelică se scria cu invidie că are petrol și grâu este astăzi una dintre cele mai sărace de pe continent din punct de vedere al PIB-ului pe cap de locuitor, iar nivelul producției industriale se situează undeva la nivelul de 60% din producția anului 1989- cel mai prost an al regimentului planificat. Iar politicienii săi caută însă cu disperare soluții pentru redresarea economiei.

Una dintre problemele cu care s-a confruntat România a fost generată de întârzierea startului în cursa globalizării. Trăind în spațiul comunist, al economiei dirijate și controlate de stat de sub semnul mitului muncitorului și al industriei, România s-a aflat printre ultimele țări care beneficiază de revoluția transporturilor, a comunicațiilor, a productivității muncii, și, în final, a informației.

Abia după 1990, timid, societatea informațională și-a început pătrunderea în zona noastră și efectele ei au fost devastatoare datorită stării de nepregătire în care ne găseam. Produse scumpe, economie ineficientă, inflație galopantă, zdrobirea concurență occidentală, toate au pus rapid la colț economia românească.

Întâlnirea cu Occidentul s-a petrecut rapid și dramatic, luând aspectul unui val distrugător care a lăsat România cu 2 milioane de șomeri, 1 milion de locuitori mai puțin, cu 85% din populație trăind în sărăcie și cu 5,5 milioane de pensionari. Adică o țară epuizată.

România pare mai degrabă surprinsă de valul globalizării decât pregătită să îi facă față în mod lucid. Iar ea nu mai este țara cu petrol și gaze de la începutul secolului XX, ci un stat aflat într-o dureroasă tranziție de la economia de comandă la cea de piață liberă, cu o clasă politică abia în formare și una managerială așijderea.

Globalizarea poate avea două tipuri de consecință pentru România. Primele dintre ele sunt cele pozitive. România are nevoie de capital străin investițional pentru dezvoltare, fiind incapabilă să-și producă acest capital doar din surse interne. Fiind o țară cu oportunități economice multiple- de turism și de agricultură la industria petrolieră și metalurgică. România poate deveni atractivă pentru capitalul străin, dacă îi asigură acestuia condiții interne (legislative, fiscale) propice. Mișcarea rapidă de capital presupusă de globalizare – în care companiile își pierd clasică identitate „națională” – poate deveni avantajoasă pentru țara noastră în condițiile unei forte de muncă înalt calificată, dar comparativ ieftină. Pe de altă parte, treptat, unele forte economice românești – companii – pot începe să joace în viitor un rol regional sau internațional. În același timp, consecințele negative – sau mai corect spus, riscurile – presupuse de globalizare nu sunt deloc de neglijat. În primul rând trebuie luate în seamă riscurile economice. Fenomenul deglobalizării este însoțit mai mult decât oricare altul de o „filozofie a învingătorilor” și pășim într-o lume în care există prea puțină milă pentru învinși.

În cazul în care nu depășim marasmul economic actual și va rămâne departe de structurile economice și de securitate (NATO și UE), România poate rămâne suspendat nu într-o „zonă gri”, ci într-o „margină a Imperiului ”sinonimă cu subdezvoltarea în accepțiunea clasică a termenului, cu un rol economic, politic și militar derizoriu în plan continental și internațional, ba chiar și regional. Spre fericirea noastră putem spune că suntem la jumătatea drumului, pentru că integrarea în structurile NATO s-a produs, cu sacrificii ce-i drept.

Deschiderea economică nu implică doar avantaje, ci și considerabile riscuri. O economie deschisă este o economie care va absorbi mai rapid și mai dramatic șocurile externe. Totuși, cifrele ultimului recensământ arată că o serie de parametri încep să se îndrepte spre normalitate. Scăderea numărului de persoane implicate în industrie, creșterea celor din sfera serviciilor, un transfer de la oraș la spațiul rural, ceea ce este iar un semn bun. A crescut numărul persoanelor ce urmează studii universitare și al celor care se perfecționează, s-a mărit numărul specialiștilor în informatică, cercetare și în comunicare, ramuri de vârf ale economiei moderne (Tabel 1). Apar însă și acțiuni haotice, ceea ce ilustrează că încă nu ne-am aliniat societății informaționale, astfel, aproximativ 40% din populație trăiește din agricultură sau din domenii conexe, în timp ce cifra normală trebuie să oscileze între 5 și 10%. Vor urma, deci, falimente în agricultură și o înrăutățire condițiilor de muncă din această zonă pentru a echilibra situația.

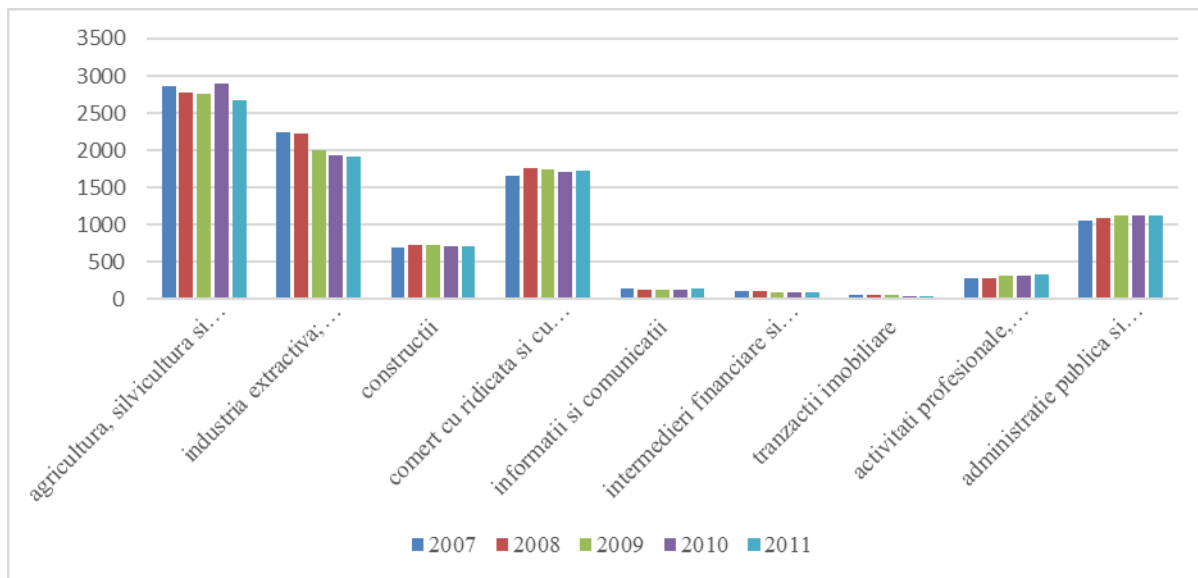
Tabel 1. Populația ocupată, pe activități ale economiei naționale CAEN Rev.2 și după statutul profesional

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Ani				
	2007	2008	2009	2010	2011
	UM: Mii persoane				
agricultura, silvicultura și pescuit	2866,7	2767,8	2764,2	2896,2	2665,5
industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; deșeurilor, activități de decontaminare	2247,2	2217,9	2008	1931,6	1913,9
construcții	699,5	733,1	724,4	701,6	702,2
comert cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	1660,8	1756,4	1746,8	1715,1	1718,3
informații și comunicații	131,9	123,5	122,1	124,5	131,8
intermedieri financiare și asigurări	102,4	98	91,5	91,7	91,2
tranzacții imobiliare	61,4	59,7	46,9	39,4	39,5
activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	275,3	274,8	314,8	304,2	324,7
administratie publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	1059,8	1083,1	1114,6	1117,1	1118,7
activități de spectacole, culturale și recreative; reparatii de produse de uz casnic și alte servicii	259,8	251,6	247,7	234,7	239,9

Sursa: 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Dacă industria și agricultura sunt în continuă reducere și redimensionare, avem baze favorabile pentru viitor: un sistem de învățământ încă apt să creeze oameni cu cunoștințe multiple și diverse, un grad ridicat de cunoștințe lingvistice, de informatică și, bineînțeles adaptabilitatea ca trăsătură de bază a poporului român. Ne lipsește însă o specializare, atât de necesară în societatea globală. Trebuie să ne rupem de tradiționala dragoste față de uzină și să înțelegem că timpul a trecut. Societatea globală răsplătește doar ideea, informația, invenția, nu mastodonții giganți care produc cuie sau ciment. Viitorul aparține țârilor care produc idei.

Figura 1. Populația ocupată, pe activități ale economiei naționale CAEN Rev.2 și după statutul profesional

Sursa: Prelucrări proprii după datele INS prezentate în tabelul nr. 1

O altă schimbare este desființarea granițelor, apariția parlamentelor și a guvernelor europene, rolul instituțiilor financiare mondiale (FMI și Banca Mondială), desființarea monedelor naționale și trecerea la euro, lichidarea armatelor naționale în favoarea NATO. Toate acestea arată că treptat statul națiune, cu care secolele IX și XX se obișnuiseră, ajunge la capătul emisiunii istorice, adică „La revedere, România!”, „Bun Venit, Europa!”.

Libera circulație a oamenilor, a valorilor și capitalurilor, crearea de regiuni economice, restrângerea autorității statale, toate acestea ne vor schimba radical viața. Situația economică în țara noastră, s-a degradat continuu după 1990 până în anul 2000, când PIB a început să cunoască o evoluție ascendentă, care se prefigurează să sementină în continuare. Acest fapt s-a datorat în special propriilor sale condiții-cadru: o inflație ridicată, scăderea puterii de cumpărare, reducerea volumului investițiilor, întâzieri în domeniul restructurării economiei și a privatizării. În plus, concurența cu alte țări din zonă aspirante la integrarea europeană, precum și cu alte țări dezvoltate a jucat un rol nefavorabil.

Se poate considera că prin aderarea României la U.E. se vor ameliora într-o măsură însemnată condițiile-cadru exterioare care afectează economia țării noastre. Acesta este singurul mijloc, din punctul de vedere al accesului pe piață și al siguranței ratei de schimb, care asigură întreprinderile românești că se confruntă cu arme egale cu concurenții lor. În anul 2002 s-au menținut tendințele pozitive înregistrate de economia României. Nivelul inflației a continuat să scadă, existând toate șansele ca obiectivul inflației fixat la nivelul de 22% să fie îndeplinit. Deficitul balanței de plăți se menține, dar a cunoscut o scădere față de anul trecut. Ținta de creștere a PIB de 4,5% va fi atinsă la sfârșitul anului. Rezervele Băncii Naționale sunt de aproximativ 5,2 miliarde \$ americani, ceea ce face ca serviciul datoriei externe de 3,2 miliarde \$ americani să fie acoperit fără probleme. În acestan FMI a deblocat, chiar dacă cu o anumită întârziere, 2 tranșe din acordul Stand-By aprobat în anul 2001 de 50 și respectiv 80 milioane \$ americani. Și Banca Mondială a deblocat fondurile pentru programul PSAL 2

destinat restructurării întreprinderilor publice. În acest mod, România și-a îmbunătățit poziția pe piețele financiare internaționale, ceea ce reprezintă un semnal pozitiv pentru investițiile străine.

De asemenea, agențiile de rating, cum ar fi Standard&Poors, au crescut calificativul acordat României în ceea ce privește riscul de țară.

Globalizarea economiei s-a dezvoltat, atât pe plan mondial cât și în România în trei valuri, cu ritmuri de evoluție diferite:

- internaționalizarea comerțului prin liberalizarea acestuia și prin politica de dereglementare;
- transnaționalizarea fluxurilor de capital, care din anii '80 acunosc o evoluție mai accentuată față de comerțul internațional;
- apariția societății informaționale și globalizarea fluxurilor de informații, care cunosc o evoluție superioară fluxurilor comerciale și de capital.

Efectele globalizării sunt multiple putând uni sau dezbină umanitatea. Putem discerne efecte pozitive și negative, precum:

- efecte pozitive:
  - internaționalizarea producției datorită firmelor cu activitate globală;
  - asimilarea rapidă a noilor tehnologii;
  - privatizarea capătă proporții mondiale;
  - telecomunicațiile elimină distanțele și apropie fizic oamenii și asigură conștientizarea problemelor globale;
  - piețele financiare și comerciale trec în faza de integrare a activității și funcționării lor;
  - încurajarea reformelor politice și economice;
  - întărirea dorinței oamenilor de a trăi într-un sistem guvernat de lege și prin lege;
  - stimularea integrării;
  - reducerea probabilității războiului și a recurgerii la utilizarea forței militare;
  - îmbogățirea culturală prin simbioză și convergență etc.
- efecte negative:
  - fragmentarea și slăbirea coeziunii sociale;
  - creșterea inegalităților pe plan intern și extern;
  - distrugerea sistemului clasic de ierarhizare a valorilor;
  - proliferarea armamentului și a crimei transnaționale;
  - sărăcirea valorilor culturale și naționale sub presiunea globalizării și
  - extinderii tehnicilor de informare și comunicare;
  - folosirea unor metode legale și financiare sofisticate de a atinge limitele

5. CONCLUZII

Globalizarea este un sistem sau un fenomen complex, uneori ambivalent, chiar contradictoriu, care a fost privit și analizat în mod diferit de către cei care și-au asumat acest risc sau această răspundere. Dincolo de aceste analize, globalizarea rămâne un fapt real, viu, cu care trebuie să ne confruntăm, independent de voința sau opțiunea noastră.

Se consideră că cel mai mare pericol pe care-l poate implica globalizarea este dezumanizarea unora dintre cei pe care valul ei îi înghite pur și simplu. Cucerită de piață, dopată de televiziune, sport sau Internet, lumea globalizată trăiește în același timp pe fondul unei crize generale a sensurilor vieții, un dezastru cultural și educațional global, simptom îngrijorător, dar sigur, al barbarizării societății viitorului.

Cultura tradițională a societăților dispare sau se prefacă în spectacol și marfă, cultura umanistă e eliminată tot mai mult de tehnosciența invadatoare și transformată într-o pseudoștiință. Omul mondial sau globalizat, omul centrat doar economic, riscă să devină omul atomizat care trăiește numai pentru

producție și consum, golit de cultură, politică, sens, conștiință, religie și orice transcendență. Probabil acesta este ultimul stadiu în evoluția umanității. În ciuda tuturor acestor avertismente nu putem evita sau elimina globalizarea.

BIBLIOGRAFIE:

- [1] ASE Catedra de Economie și Politici Economice (1999) - Dicționar de economie, Editură Economică, București
- [2] BRAN, F. (2014) - Entropy based strategies for the valuation of natural resources, *Quality – Access to Success*, 15 (S1), pp. 25-31
- [3] BRAN, F., IOAN, I., & RĂDULESCU, C. V. (2013) - Green becomes the Colour of the Successful Business. *Quality-Access to Success*, 14(134).
- [4] BRAN, F., MANEA, G., RADULESCU, C.V., IOAN, I. (2011) - Supraviețuirea – paradigma unui viitor durabil (Survival – the paradigm of a sustainable future), *Economica*, București.
- [5] BRAN, F., MANEA, G., RADULESCU, C.V., IOAN, I. (2013) - Abordarea entropică a valorificării resurselor naturale. De la principia la strategie (Entropy approach in the valuation of natural resources. From principles to strategy), *Economica*, Bucharest.
- [6] BRAN, Florina, IOAN Ildiko (2009) - Globalizarea și mediul, Editura Universitară
- [7] BURLACU, S. (2011). Characteristics of knowledge-based economy and new technologies in education. *Administratie si Management Public*, (16), 114.
- [8] BURLACU, S., Gutu, C., & Matei, F. O. (2018). Globalization–pros and cons. *Calitatea*, 19(S1), 122-125.
- [9] GIDDENS, Anthony (1999) - *Runaway world: How globalization is reshaping our lives*, London Profile Books
- [10] HELD, David, McGREW Anthony, GOLDBLATT David, PERRATON Jonathan, (1999) - *Global Transformations*, Standford University Press
- [11] JAMESON, Frederic și MIYOSHI, Masao, (1998) - *The cultures of globalization*, Duke University Press
- [12] RUGMAN, Alan (2000) - *The end of globalization*, Editura Random House
- [13] SLĂVESCU Victor (2009) - *Spre o nouă treaptă a civilizației*, Editura Eikon
- [14] TOMLISON John (1999) - *Globalization and culture*, Cambridge Polity Press